

מעדותה של חנה רנד על מחנה ההסגר גירס

אנחנו המשכנו והגענו למחנה גירס (Gurs). זאת אומרת הגענו לאורליאנס, זה הפירינאים המזרחיים של צרפת. הורידו אותנו מן הרכבת, ומן הרכבת העלו אותנו על משאיות והגענו למחנה הנורא הזה, שבגרמנית קוראים לזה דא שלאנגנה, - "הגיהנום של הבוץ של גירס". שם ירד גשם. שקענו בתוך הבוץ. שם הכניסו גברים לחוד ונשים לחוד. אנחנו היינו בצריפים. אני הייתי עם אמי. לא ידעתי איפה אבי, אחר כך מצאנו אותו, אבל בהתחלה לא ידענו.

ש. מה עם סבתא?

ת. גם הסבתא, ואמי וכל מיני זקנים. בעצם הכל קצת בערפל בהתחלה. זה היה מאוד קשה לקלוט את כל הדברים האלה. חלוקת האוכל, חלוקת המים, הקפה-לא-קפה, והמרק שלא היה מרק וכל הדברים האלה- בהתחלה. בכל אופן הסתדרנו. בלית ברירה מסתדרים.

אני זוכרת שאמי בהתחלה היתה מוכרת את כל הדברים, להשיג קצת אוכל, משהו. אנחנו בלילות, הילדים הגדולים יותר - ברחנו. מתחת לגדר התיל, לתוך הפרדסים, לגנוב פירות, ודברים כאלה. לא כל כך שמו עין בהתחלה. היה סגור עם גדר תיל והכול, אבל זו היתה משטרת צרפת, ולא היה כל כך חמור בהתחלה.

אנשים מתו כמו זבובים. זאת תמונה שלא אשכח. היית רואה על ידך מתים, אישה זקנה שגרה בעיר שלנו... הייתי ילדה קטנה, ואמי אמרה: תעירי את הגברת זאת וזאת, ואני הערתי אותה - היא כבר לא היתה בחיים. היו ילדים קטנים עם טיפוס, עם דיזנטריה, אני לא יודעת מה...

ש. מה עשיתם? עבדתם במחנה?

ת. שום דבר.

ש. פשוט ישבתם שם?

ת. ישבנו. ארגנו את הניקיון. אפילו הילדים, נפגשנו פה ושם קצת לשיר. היה באמת מן הצלב האדום באו, מן הצלב השוויצרי, הביאו קצת אורומלטיין, לילדים, לחלוקה. אבל אני לא זוכרת שעשינו משהו מיוחד.

מקור: ארכיון יד ושם 6490 – O.3